

MISIR

Haziran 2021

Dünya Mısır Verileri (bin ton)

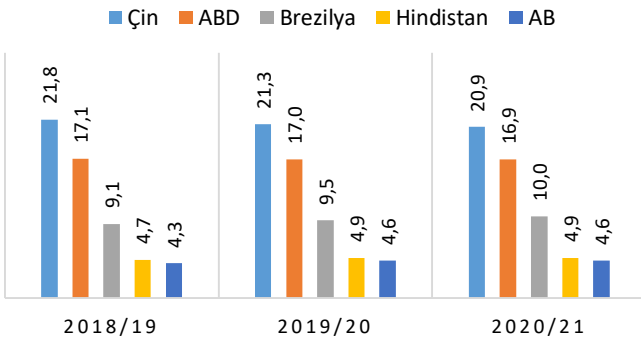
	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21 ^{1,4}	2021/22 ²	Değişim ³ (%)
Alan (bin ha)	192.246	192.862	193.961	197.017	199.141	1,1
Verim (ton/ha)	5,61	5,84	5,76	5,73	5,98	4,4
Üretim	1.079.253	1.125.886	1.117.164	1.128.463	1.189.854	5,4
Tüketim	1.093.168	1.129.041	1.129.945	1.146.478	1.173.121	2,3
Yılsonu Stokları	341.225	322.125	304.476	283.531	292.301	3,1
İthalat	153.104	166.624	167.591	183.901	189.506	3,0
İhracat	149.786	182.569	172.459	186.831	197.469	5,7
İhracat fiyatı (\$/ton)	172,5	172,0	168,0	241,9	-	44,0

Kaynak: USDA, FAO (Erişim: 02/06/2021), 1/ Tahmin, 2/ Öngörü, 3/ Verisi bulunan son 2 pazarlama yılı değişimini göstermektedir, 4/İhracat fiyatı 2021 Mayıs ayı itibarıyla.

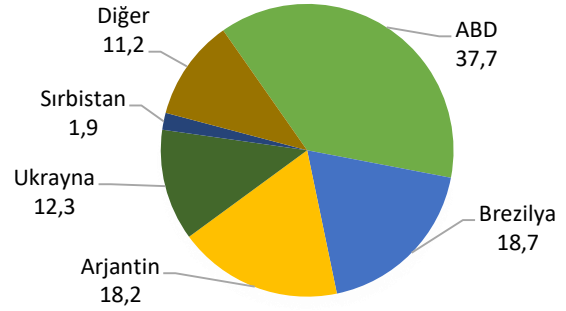
2020/2021 pazarlama yılında dünya mısır üretimi 1,1 milyar ton civarındaki seviyesini korumaktadır. Tüketimde de benzer durum söz konusu iken yem üretimi 748 milyon ton ile en önemli mısır kullanım alanı olmaya devam etmektedir. Biyoyakıt ve diğer endüstriyel kullanımların yanı sıra gıda amaçlı kullanım da talebi etkilemektedir. Daha önceki yıllarda olduğu gibi 2020/2021'de de mısır üretim ve ekim alanında en önemli ülkeler ABD, Çin ve Brezilya'dır. Üretimde %31,9 ile ABD'nin oransal ağırlığı

büyük iken, Çin %20,9 payı ile ekim alanı büyüklüğünde ilk sıradadır. Çin'in 6,4 ton/ha olan veriminin 11,3 ton/ha'lık verime sahip ABD'den çok daha düşük kalması, ekim alanı büyüklüğünün üretime aynı oranda yansımaları engellemektedir. 2020/2021'de üretim ve tüketim rakamlarında önceki dönemlere oranla yukarı yönlü bir hareket olsa da bu durum açıklanan yapıda önemli bir değişim sağlamamıştır.

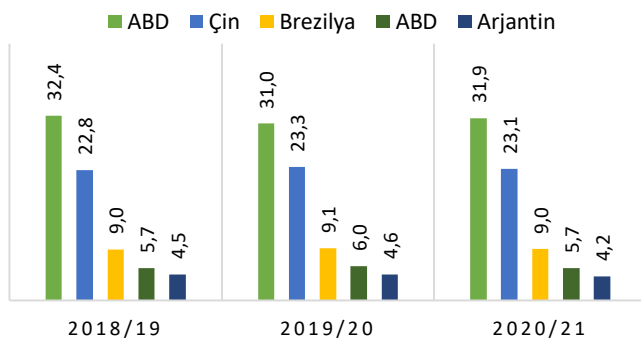
Mısır ekim alanında önemli ülkeler (%)

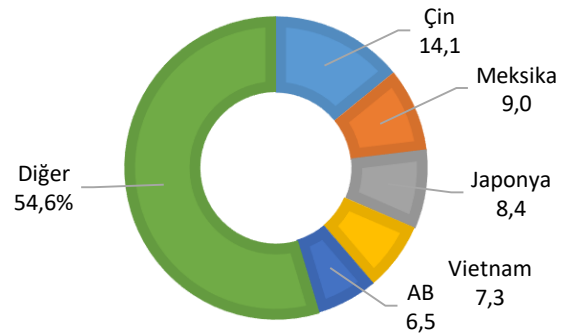
Ülkelere göre dünya mısır ihracatı (2020/21, %)

Mısır üretiminde önemli ülkeler (%)

Ülkelere göre dünya mısır ithalatı (2020/21, %)

2020/21 pazarlama yılında 184 milyon ton olan dünya mısır ihracatında %37,7 ile en büyük ihracatçı ülke olan ABD'yi, Güney Amerika ülkeleri ve Karadeniz Havzası ülkeleri izlemektedir. İthalatta Çin en büyük paya sahip ülke iken, Meksika, Japonya, Vietnam ve AB diğer önemli ithalatçılardır. Düşük seviyeli yıllık dalgalanmalarla birlikte

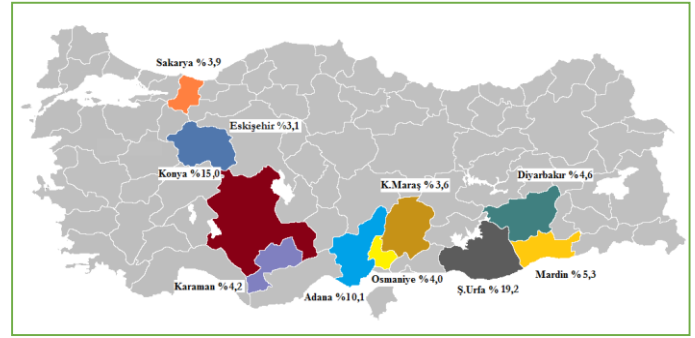
yatay seyirli bir dönemin ardından 2020/2021'de %44 oranındaki artışla birlikte dünya ihracat fiyatı 242 \$/tona çıkmıştır. Çin'in ithalatındaki artış ve Güney Amerika ülkelerinde kuraklık etkisiyle dalgalanan üretim ile birlikte iç talebin artışının spot piyasaları daraltması, bu artışın en önemli etkenleridir.

Türkiye Mısır Verileri (bin ton)

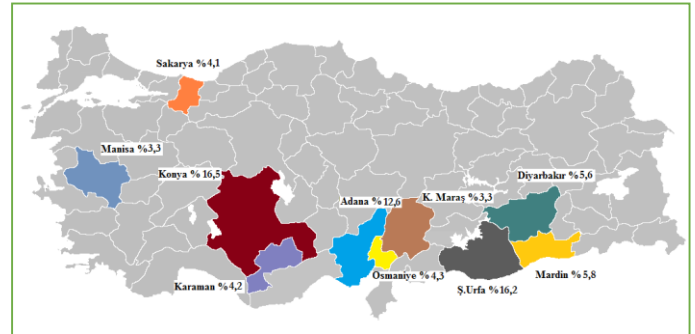
	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	Değişim ^{1/} (%)
Alan (1000 da)	6.882	6.800	6.391	5.919	6.388	7,9
Verim (kg/da)	930	941	923	963	939	-2,5
Üretim	6.400	6.400	5.900	5.700	6.000	5,3
Tüketim	5.913	7.074	7.804	7.866	7.706	-2,0
Stok değişimi	295	- 169	1	-151	114	-175,5
İthalat	604	1.425	2.752	3.682	2.720	-26,1
İhracat	604	728	670	1.496	720	-51,9

Kaynak: TÜİK, (Erişim: 08/06/2021), 1/ Son iki pazarlama yılı itibarıyla değişim oranıdır. Pazarlama yılı: 1 Eylül – 31 Ağustos dönemini kapsamaktadır

Mısır ekim alanları: Türkiye mısır ekim alanları, 2019/2020 pazarlama yılında 6,4 milyon da iken, 2020/21'de %8 artarak 6,9 milyon da olarak gerçekleşmiştir. Geleneksel mısır üretim bölgesi olan Doğu Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu en önemli paya sahip bölgelerdir. Konya başta olmak üzere Orta-Batı Anadolu son yıllarda alan genişlemesinin olduğu bölgedir. Şanlıurfa %19,2, Konya %15, Adana ise %10,1 ile en büyük mısır ekim alanına sahip illerdir.

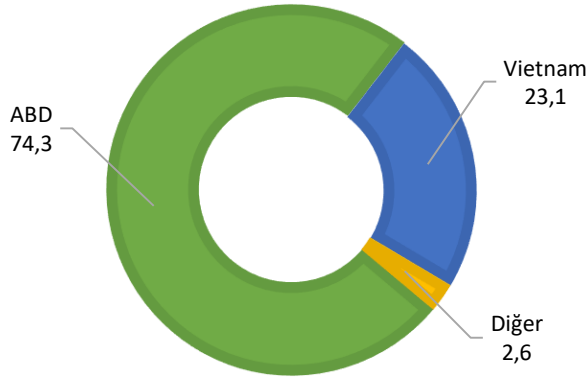
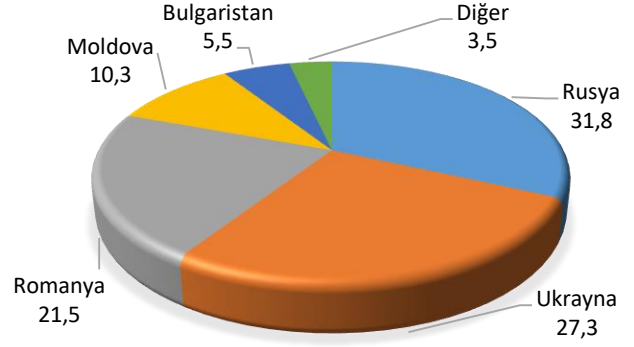
Mısır üretimi: 2019/2020'de 6 milyon ton olan üretim, 2020/2021'de %8,3 artarak 6,5 milyon tona yükselmiştir. Bunda pamukla rekabetinde mısırın kârlılık açısından avantajlı hale gelmesinin etkisi belirleyicidir. TÜİK'in 2021/2022 üretim tahmini 6,4 milyon tondur. Son dönemde ekim alanlarındaki gelişime bağlı olarak üretimde de Doğu Akdeniz, Güneydoğu Anadolu ve Orta-Batı Anadolu'da yoğunlaşma olduğu görülmektedir. Üretimde il bazlı dağılım incelendiğinde ise sıralamanın Konya, Şanlıurfa ve Mardin şeklinde olduğu görülmektedir.

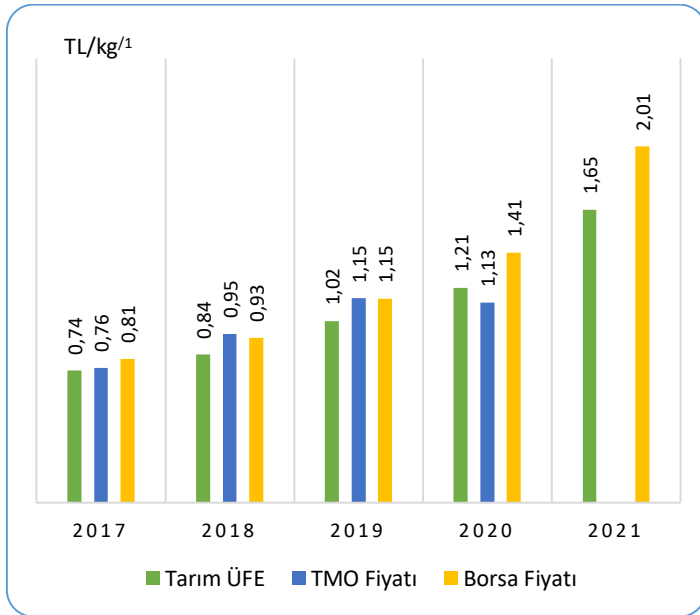
Mısır kullanımı: TMO verilerine göre mısır kullanım miktarı 2018/19 itibarıyla 7,9 milyon tona ulaşırken, bunun 6,5 milyon ton kadarı yem üretiminde kullanılmıştır. 2019/20 pazarlama yılında ise toplam tüketim 7,7 milyon ton ile bir önceki dönemden 200 bin ton kadar daha düşük miktarda kalmıştır.

Mısır dış ticareti: Mısır ithalatının 2020'de 2,1 milyon ton (2019/2020 pazarlama yılı itibarıyla 2,7 milyon ton) olduğu görülmektedir. Bu rakam, 3,6 milyon ton mısır ithalatının yapıldığı 2019'a göre 1,5 milyon tonluk azalma olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, 2019'daki yüksek miktarda ithalattan kaynaklı stok fazlası ile birlikte artan üretimden kaynaklanmakla birlikte özellikle 2019/2020 pazarlama yılının son aylarında ihracattaki artış da bu etkiyi göstermektedir. 2021 yılının ilk 4 aylık döneminde yapılan mısır ithalatı 1,1 milyon ton, ihracatı 297 bin tondur.

Rusya, Ukrayna, Romanya, Moldova, Bulgaristan gibi Karadeniz Havzası ülkeleri ithalatın neredeyse tamamını karşılamaktadır. Toplam 2,4 bin tonluk ihracatta ise ABD ve Vietnam en önemli ülkedir.

Türkiye'nin ülkelere göre mısır ihracatı (2020, %) ^{1/}Türkiye'nin ülkelere göre mısır ithalatı (2020, %) ^{1/}

1/ Dış ticaret verileri GTİP Kodu: 100590000019 Mısır (Diğer)'i kapsamaktadır.

Kaynak: TÜİK, TMO 1/ 2020 TMO alım fiyatı 1. sınıf ve 2. sınıf ürün fiyatının ortalamasıdır. 2021 yılı alım fiyatı rapor tarihinde açıklanmamıştır.

Dünya mısır fiyatlarındaki gelişim, üretimi koruma amaçlı gümrük vergileri ve üretim dalgalanmalarının yanı sıra yem başta olmak üzere gıda sanayi dallarındaki gelişmeler de yurtiçi mısır fiyatlarını belirleyen etkenlerdir.

Son 5 yılda 2 katı aşan oranda artış görülen mısır fiyatlarında Mayıs 2021'de bir önceki yılın aynı ayına göre Tarım ÜFE fiyatları %37,9, Borsa fiyatları ise %69,6 oranında artmıştır.

2021 Mayıs ayı itibarıyla 2.295 TL/ton olan mısır borsa fiyatları 1.616,5 TL/ton olan Tarım ÜFE ve 1.950 TL/ton olan TMO Haziran ayı satış fiyatlarından çok daha yüksek seviyededir. Bunda bir önceki yılın aynı ayına göre %79,9 oranında artarak 294 \$/ton seviyesine yükselen uluslararası fiyatların etkisi önemlidir.

Mısır üretiminde mevcut desteklemeler incelendiğinde; 2020 yılı itibarıyla mısır üreticilerinin, fark ödeme destekleri (3 kr/kg) ile gübre (8 TL/da), mazot (25 TL/da), toprak analizi (0,8 TL/da) desteklerinden faydalandığı görülmektedir. Mısırın aldığı desteklerin alan bazlı olarak değerlendirildiğinde toplamının 2020'de 62 TL/da (6,60 kr/kg) olduğu görülmektedir.

Yıllar	Verilen Destek (TL/kg)				
	Fark ödemesi	Toprak Analizi	Gübre	Mazot	Toplam
2016	0,0200	-	0,0117		0,0317
2017	0,0300	0,0009	0,0042	0,0100	0,0536
2018	0,0300	0,0009	0,0042	0,0197	0,0547
2019	0,0300	0,0009	0,0043	0,0266	0,0617
2020	0,0300	0,0009	0,0085	0,0266	0,0660

Kaynak: TOB verilerinden TEPGE hesaplamaları.

	2016	2017	2018	2019	2020
Mısır fiyatı (TL/kg)	0,67	0,74	0,84	1,02	1,21
Mısır fiyatı + Destek (TL/kg)	0,70	0,80	0,89	1,09	1,28
Gübre fiyatı (TL/kg) (AS%21)	0,64	0,71	1,01	1,22	1,28
Mazot fiyatı (TL/lt)	3,85	4,69	5,80	6,43	6,07
Tohumluk fiyatı (TL/kg)	18,70	19,80	18,13	22,24	27,14
1 kg mısır ile alınabilecek girdi miktarı (kg)					
Mısır/Gübre	1,04	1,05	0,83	0,84	0,94
Mısır + Destek/Gübre	1,09	1,13	0,89	0,89	1,00
Mısır/Mazot	0,17	0,16	0,14	0,16	0,20
Mısır + Destek/Mazot	0,18	0,17	0,15	0,17	0,21
Mısır/Tohum	0,04	0,04	0,05	0,05	0,04
Mısır + Destek/Tohum	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05

Kaynak: TOB ve TÜİK verilerinden TEPGE hesaplamaları.

2020'de mısır girdi pariteleri incelendiğinde bir önceki döneme göre değişimler olduğu görülmektedir. Bu değişimlerde mısır fiyatlarındaki artışın girdi fiyatlarının artış hızından yüksek olması etkilidir. Mısır fiyatı 2019'a göre %18,6, gübre fiyatı %4,9 artarken, mazot fiyatı da %5,6 azalmıştır.

Mısır girdi paritelerine göre, 2020'de mısır gübre paritesi 0,84'den, 0,94'e, mısır mazot paritesi ise 0,16'dan 0,20'ye artmıştır. Desteklerle birlikte mısır gübre paritesi 1'e, mısır mazot paritesi ise 0,21'e yükselmektedir. Tohumluk fiyatlarındaki %22'lik artış mısır tohum paritesini 0,05'den 0,04'e geriletmiş olmakla birlikte desteklerle birlikte 0,05'te kalmaktadır.

GENEL DEĞERLENDİRME

Dünya'da en fazla üretilen tahıllar arasında olan, yem ve biyoyakıt başta olmak üzere çok geniş alanda kullanılan mısır, küresel ve ulusal düzeydeki piyasa faktörleri ile olaylardan etkilenebilmektedir.

2021 Haziran FAO - AMIS raporuna göre 2021/2022'de üretimin bugüne kadarki en yüksek seviyeye çıkacağı belirtilmektedir. Üretim artışının ABD başta olmak üzere Çin, AB ve Ukrayna kaynaklı olması beklenmektedir. Kullanımın %2 civarında artarak 1,2 milyar ton civarında olması tahmin edilmektedir.

Türkiye'de mısır üretimi, 2019/20'de yeniden 6 milyon tona çıkmıştır. 2020/21'de, 2015/2016'daki 6,4 milyon tonluk seviye de aşılarak 6,5 milyon tona ulaşılmıştır. TÜİK tahminlerine 2021/2022 pazarlama yılı üretiminin

6,4 milyon ton ile bir önceki sezona yakın miktarda olması beklenmektedir.

Hızlı artan ve 8 milyon ton sınırına yaklaşan talep, ithalatı zorunlu kılmaktadır. 2020/21'in 9 aylık döneminde mısır ithalatı 632 bin ton olup 506 bin ton ile %80'i 2020 Ekim ayında yapılmıştır.

TMO, 2021 Haziran ayında 113,4 bin ton ithal mısırı satışa açmıştır. ELÜS kapsamında Adana, Aksaray, Batman, Diyarbakır, İskenderun ve Konya şubelerinden olmak üzere satışa açılan mısır miktarı ise 43 bin tondur. TMO'nun mısır satış fiyatı 1.950 TL/tondur ve bu fiyat seviyesi serbest piyasa fiyatlarıyla aynı düzeydedir.

TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ (TEPGE)

Enstitümüz tarım, gıda, çevre ve kırsal kalkınma konularında ekonomik araştırmalar yaparak ve/veya yaptırarak başta T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere, kamu ve özel sektörde karar alıcı birimleri bilgilendirmeyi, böylece araştırma sonuçlarına dayalı politikalarla/kararlarla ülke tarımının gelişimine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bilgi çağının gereklerini yerine getirebilen, konusunda üzerine düşen görevleri yapmaya yetkin ve güçlü bir kurumsal yapıya ulaşmayı hedeflemektedir.

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

Bilgi için: Dr. Kemalettin TAŞDAN, kemalettin.tasdan@tarimorman.gov.tr, +90 312 2875833